

Devi Bhagavatam

Skanda 12 Chapter 8

శ్రీమద్దేవీభాగవతే

ద్వాదశస్కంధే

అష్టమోఽధ్యాయః

అథ శ్రీమద్దేవీభాగవతే ద్వాదశస్కంధే

దశమోఽధ్యాయః ||

జనమేజయ ఉవాచ |

భగవన్ సర్వధర్మజ్ఞ సర్వశాస్త్రవతాం వర |

ద్విజాతీనాం తు సర్వేషాం శక్త్యుపాస్తిః శ్రుతీరితా ||

1 ||

సంధ్యాకాలత్రయేఽన్యస్మిన్ కాలే నిత్యతయా విభో

|

తాం విహాయ ద్విజాః కస్మాద్గుహ్యాయుశ్చాన్యదేవతాః

|| 2 ||

దృశ్యంతే వైష్ణవాః కేచిద్గాణపత్యాస్తథాపరే |

కాపాలికాశ్చీనమార్గరతా వల్కలధారిణః || 3 ||

దిగంబరాస్తథా బౌద్ధాశ్చార్వాకా ఏవమాదయః |

దృశ్యంతే బహవో లోకే వేదశ్రద్ధావివర్జితాః || 4 ||

కిమత్ర కారణం బ్రహ్మాంస్తద్భవాన్ వక్తుమర్హతి |

బుద్ధిమంతః పండితాశ్చ నానాతర్కవిచక్షణాః || 5

||

అపి సంత్యేవ వేదేషు శ్రద్ధయా తు వివర్జితాః |

న హి కశ్చిత్స్వకల్యాణం బుద్ధ్యా హాతుమిహేచ్ఛతి

|| 6 ||

కిమత్ర కారణం తస్మాద్వద వేదవిదాం వర |

మణిద్వీపస్య మహిమా వర్ణితో భవతా పురా || 7

||

కీదృక్తదస్తి యద్దేవ్యాః పరం స్థానం మహత్తరం |

తచ్ఛాపి వద భక్తాయ శ్రద్ధధానాయ మేఽనఘ ||

8 ||

ప్రసన్నాస్తు వదంత్యేవ గురవో గుహ్యమప్యత |

సూత ఉవాచ |

ఇతి రాజ్ఞో వచః శ్రుత్వా భగవాన్ బాదరాయణః || 9

||

నిజగాద తతః సర్వం క్రమేణైవ మునీశ్వరాః |

యచ్ఛ్రుత్వా తు ద్విజాతీనాం వేదశ్రద్ధా వివర్ధతే ||

10 ||

వ్యాస ఉవాచ |

సంయక్స్పృష్టం త్వయా రాజన్ సమయే

సమయోచితం |

బుద్ధిమానసి వేదేషు శ్రద్ధావాంశ్చైవ లక్ష్యసే || 11

||

పూర్వం మదోద్ధతా దైత్యా దేవైర్యుద్ధం తు చక్రిరే |

శతవర్షం మహారాజ మహావిస్మయకారకం || 12

||

నానాశస్త్రప్రహరణం నానామాయావిచిత్రితం |

జగత్ క్షయకరం నూనం తేషాం

యుద్ధమభూన్నృప || 13 ||

పరాశక్తికృపావేశాద్దేవైర్దైత్యా జితా యుధి |

భువం స్వర్గం పరిత్యజ్య గతాః పాతాలవేశ్మని || 14
||

తతః ప్రహర్షితా దేవాః స్వపరాక్రమవర్ణనం |

చక్రుః పరస్పరం మోహత్సాభిమానాః సమంతతః ||
15 ||

జయోఽస్మాకం కుతో న స్యాదస్మాకం మహిమా
యతః |

సర్వోత్తమః కుత్ర దైత్యాః పామరా నిష్పరాక్రమాః ||
16 ||

సృష్టిస్థితిక్షయకరా వయం సర్వే యశస్వినః |

అస్మదగ్రే పామరాణాం దైత్యానాం చైవ కా కథా ||
17 ||

పరాశక్తిప్రభావం తే న జ్ఞాత్వా మోహమాగతాః |

తేషామనుగ్రహం కర్తుం తదైవ జగదంబికా || 18
||

ప్రాదురాసీత్కృపాపూర్ణా యక్షరూపేణ భూమిప |

కోటిసూర్యప్రతీకాశం చంద్రకోటిసుశీతలం || 19 ||

విద్యుత్కోటిసమానాభం హస్తపాదాదివర్జితం |

అదృష్టపూర్వం తద్దృష్ట్వా తేజః పరమసుందరం ||

20 ||

సవిస్మయాస్తదా ప్రోచుః కిమిదం కిమిదం త్వితీ |

దైత్యానాం చేష్టితం కిం వా మాయా కాపి

మహీయసీ || 21 ||

కేనచిన్నిర్మితా వాఽథ దేవానాం స్మయకారిణీ |

సంభూయ తే తదా సర్వే విచారం చక్రురుత్తమం ||

22 ||

యక్షస్య నికటే గత్వా ప్రష్టవ్యం కస్త్యమిత్యపి |

బలాబలం తతో జ్ఞాత్వా కర్తవ్యా తు ప్రతిక్రియా ||

23 ||

తతో వహ్నిం సమాహూయ ప్రోవాచేంద్రః సురాధిపః

|

గచ్చ వహ్న త్వమస్మాకం యతోఽసి

ముఖముత్తమం || 24 ||

తతో గత్వా తు జానీహి కిమిదం యక్షమిత్యపి |

సహస్రాక్షవచః శ్రుత్వా స్వపరాక్రమగర్భితం || 25

||

వేగాత్స నిర్గతో వహ్నిర్యయౌ యక్షస్య సన్నిధౌ |

తదా ప్రోవాచ యక్షస్తం త్వం కోఽసీతి హుతాశనం

|| 26 ||

వీర్యం చ త్వయి కిం యత్తద్వద సర్వం మమాగ్రతః

|

అగ్నిరస్మి తథా జాతవేదా అస్మీతి సోఽబ్రవీత్ ||

27 ||

సర్వస్య దహనే శక్తిర్మయి విశ్వస్య తిష్ఠతి |

తదా యక్షః పరం తేజస్తదగ్రే నిదధౌ తృణం || 28

||

దహైనం యది తే శక్తిర్విశ్వస్య దహనేఽస్తి హి |

తదా సర్వబలేనైవాకరోద్యత్నం హుతాశనః || 29

||

న శశాక తృణం దగ్ధం లజ్జితోఽగాత్సరాన్ ప్రతి |

పృష్ఠే దేవైస్తు వృత్తాంతే సర్వం ప్రోవాచ హవ్యభుక్

|| 30 ||

వృథాఽభిమానో హ్యస్మాకం సర్వేశత్వాదికే సురాః |

తతస్తు వృత్రహ వాయుం సమాహూయేదమబ్రవీత్

|| 31 ||

త్వయి ప్రోతం జగత్సర్వం త్వచ్ఛేష్టాభిస్తు చేష్టితం |

త్వం ప్రాణరూపః సర్వేషాం సర్వశక్తివిధారకః || 32

||

త్వమేవ గత్వా జానీహి కిమిదం యక్షమిత్యపి |

నాన్యః కోఽపి సమర్థోఽస్తి జ్ఞాతుం యక్షం పరం

మహాః || 33 ||

సహస్రాక్షవచః శ్రుత్వా గుణగౌరవగుంఘితం |

సాభిమానో జగామాశు యత్ర యక్షం విరాజతే ||

34 ||

యక్షం దృష్ట్వా తతో వాయుం ప్రోవాచ

మృదుభాషయా |

కోఁసి త్వం త్వయి కా శక్తిర్వద సర్వం మమాగ్రతః

|| 35 ||

తతో యక్షవచః శ్రుత్వా గర్వేణ మరుదబ్రవీత్ |

మాతరిశ్వాఽహమస్మీతి వాయురస్మీతి చాబ్రవీత్

|| 36 ||

వీర్యం తు మయి సర్వస్య చాలనే గ్రహణేఽస్తి హి |

మచ్ఛేష్టయా జగత్సర్వం సర్వవ్యాపారవద్భవేత్ ||

37 ||

ఇతి శ్రుత్వా వాయువాణీం నిజగాద పరం మహాః |

తృణమేతత్తవార్గే యత్తచ్ఛాలయ యథేప్సితం ||

38 ||

నోచేద్గర్వం విహాయైనం లజ్జితో గచ్ఛ వాసవం |

శ్రుత్వా యక్షవచో వాయుః సర్వశక్తిసమన్వితః ||

39 ||

ఉద్యోగమకరోత్తచ్చ స్వస్థానాన్న చచాల హ |

లజ్జితోఽగాద్దేవపార్శ్వే హిత్వా గర్వం స చానిలః ||

40 ||

వృత్తాంతమవదత్సర్వం గర్వనిర్వాపకారణం |

నైతజ్ఞాతుం సమర్థాః స్మ మిథ్యాగర్వాభిమానినః ||

41 ||

అలౌకికం భాతి యక్షం తేజః పరమదారుణం |

తతః సర్వే సురగణాః సహస్రాక్షం సమూచిరే || 42

||

దేవరాడసి యస్మాత్త్వం యక్షం జానీహి తత్త్వతః |

తత ఇంద్రో మహాగర్వాత్తద్యక్షం సముపాద్రవత్ ||

43 ||

ప్రాద్రవచ్ఛ పరం తేజో యక్షరూపం పరాత్పరం |

అంతర్ధానం తతః ప్రాప తద్యక్షం వాసవగ్రతః || 44

||

అతీవ లఙ్ఘితో జాతో వాసవో దేవరాడపి |

యక్షసంభాషణాభావాల్లఘుత్వం ప్రాప చేతసి || 45

||

అతః పరం న గంతవ్యం మయా తు సురసంసది |

కిం మయా తత్ర వక్తవ్యం స్వలఘుత్వం సురాన్ప్రతి

|| 46 ||

దేహత్యాగో వరస్తస్మాన్నానో హి మహతాం ధనం |

మానే నష్టే జీవితం తు మృతతుల్యం న సంశయః

|| 47 ||

ఇతి నిశ్చిత్య తత్రైవ గర్వం హిత్వా సురేశ్వరః |

చరిత్రమీదృశం యస్య తమేవ శరణం గతః || 48

||

తస్మిన్నేవ క్షణే జాతా వ్యోమవాణీ నభస్తలే |

మాయాబీజం సహస్రాక్ష జప తేన సుఖీ భవ || 49

||

తతో జజాప పరమం మాయాబీజం పరాత్పరం |

లక్షవర్షం నిరాహారో ధ్యానమీలితలోచనః || 50 ||

అకస్మాచ్చైత్రమాసీయనవంయాం మధ్యగే రవౌ |

తదేవావిరభూత్తేజస్తస్మిన్నేవ స్థలే పునః || 51 ||

తేజోమండలమధ్యే తు కుమారీం నవయౌవనాం |

భాస్వజ్జపాప్రసూనాభాం బాలకోటిరవిప్రభాం || 52

||

బాలశీతాంశముకుటాం వస్త్రాంతర్వ్యంజితస్తనీం |

చతుర్భిర్వరహస్తైస్తు వరపాశాంకుశాభయాన్ || 53

||

దధానాం రమణీయాంగీం కోమలాంగలతాం శివాం |

భక్తకల్పద్రుమామంబాం నానాభూషణభూషితాం ||

54 ||

త్రినేత్రాం మల్లికామాలాకబరీజుటశోభితాం |

చతుర్దిక్షు చతుర్వేదైర్మూర్తిమద్భిరభిష్టుతాం || 55

||

దంతచ్ఛటాభిరభితః పద్మరాగీకృతక్షమాం |

ప్రసన్నస్మేరవదనాం కోటికందర్పసుందరాం || 56

||

రక్తాంబరపరీధానాం రక్తచందనచర్చితాం |

ఉమాభిధానాం పురతో దేవీం హైమవతీం శివాం ||

57 ||

నిర్వాజకరుణామూర్తిం సర్వకారణకారణాం |

దదర్శ వాసవస్తత్ర ప్రేమగద్గదితాంతరః || 58 ||

ప్రేమాశ్రుపూర్ణనయనో రోమాంచితతనుస్తతః |

దండవత్ ప్రణనామాథ పాదయోర్జగదీశితుః || 59

||

తుష్టావ వివిధైః స్తోత్రైర్భక్తిసన్నతకంధరః |

ఉవాచ పరమప్రీతః కిమిదం యక్షమిత్యపి || 60 ||

ప్రాదుర్భూతం చ కస్మాత్తద్వద సర్వం సుశోభనే |

ఇతి తస్య వచః శ్రుత్వా ప్రోవాచ కరుణార్ణవా || 61

||

రూపం మదీయం బ్రహ్మతత్సర్వకారణకారణం |

మాయాధిష్ఠానభూతం తు సర్వసాక్షి నిరామయం

|| 62 ||

సర్వే వేదా యత్పదమామనంతి

తపాంసి సర్వాణి చ యద్వదంతి |

యదిచ్ఛంతో బ్రహ్మచర్యం చరంతి

తత్తే పదం సంగ్రహేణ బ్రవీమి || 63 ||

ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ తదేవాహుశ్చ ప్రాంమయం |

ద్వే బీజే మమ మంత్రౌ స్తో ముఖ్యత్వేన సురోత్తమ

|| 64 ||

భాగద్వయవతీ యస్మాత్ సృజామి సకలం జగత్ |

తత్రైకభాగః సంప్రోక్తః సచ్చిదానందనామకః || 65 ||

మాయాప్రకృతిసంజ్ఞస్తు ద్వితీయో భాగ ఈరితః |

సా చ మాయా పరా శక్తిః శక్తిమత్యహమీశ్వరీ || 66

||

చంద్రస్య చంద్రికేవేయం మమాభిన్నత్వమాగతా |

సాంయావస్థాత్మికా చైషా మాయా మమ సురోత్తమ

|| 67 ||

ప్రలయే సర్వజగతో మదభిన్నైవ తిష్ఠతి |

ప్రాణికర్మపరీపాకవశతః పునరేవ హి || 68 ||

రూపం తదేవమవ్యక్తం వ్యక్తీభావముపైతి చ |

అంతర్ముఖా తు యాఽవస్థా సా

మాయేత్యభిధీయతే || 69 ||

బహిర్ముఖా తు యా మాయా తమఃశబ్దేన సోచ్యతే

|

బహిర్ముఖాత్తమోరూపాజ్ఞాయతే సత్త్వసంభవః ||

70 ||

రజోగుణస్తదైవ స్యాత్ సర్గాదౌ సురసత్తమ |

గుణత్రయాత్మకాః ప్రోక్తా బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః ||

71 ||

రజోగుణాధికో బ్రహ్మ విష్ణుః సత్త్వాధికో భవేత్ |

తమోగుణాధికో రుద్రః సర్వకారణరూపధృక్ || 72

||

స్థూలదేహో భవేద్బ్రహ్మ లింగదేహో హరిః స్మృతః |

రుద్రస్తు కారణో దేహస్తురీయా త్వహమేవ హి ||

73 ||

సాంయావస్థా తు యా ప్రోక్తా

సర్వాంతర్యామిరూపిణీ |

అత ఊర్ధ్వం పరం బ్రహ్మ మద్రూపం రూపవర్జితం

|| 74 ||

నిర్గుణం సగుణం చేతి ద్విధా మద్రూపముచ్యతే |

నిర్గుణం మాయయా హీనం సగుణం మాయయా

యుతం || 75 ||

సాఽహం సర్వం జగత్సృష్ట్యా తదంతః సంప్రవిశ్య చ

|

ప్రేరయాంయనిశం జీవం యథాకర్మ యథాశ్రుతం

|| 76 ||

సృష్టిస్థితితిరోధానే ప్రేరయాంయహమేవ హి |

బ్రహ్మణం చ తథా విష్ణుం రుద్రం వై కారణాత్మకం

|| 77 ||

మద్భయాద్వాతి పవనో భీత్యా సూర్యశ్చ గచ్ఛతి |

ఇంద్రాగ్నిమృత్యవస్తద్వత్సాఽహం సర్వోత్తమా

స్మృతా || 78 ||

మత్ప్రసాదాద్భవద్భిస్తు జయో లబ్ధోఽస్తి సర్వథా |

యుష్మానహం నర్తయామి కాష్ఠపుత్తలికోపమాన్ ||

79 ||

కదాచిద్దేవవిజయం దైత్యానాం విజయం క్వచిత్ |

స్వతంత్రా స్వేచ్ఛయా సర్వం కుర్వే కర్మానురోధతః

|| 80 ||

తాం మాం సర్వాత్మికాం యూయం విస్మృత్య

నిజగర్వతః |

అహంకారావృతాత్మానో మోహమాప్తా దురంతకం

|| 81 ||

అనుగ్రహం తతః కర్తుం యుష్మద్దేహోదనుత్తమం |

నిఃస్పృతం సహసా తేజో మదీయం యక్షమిత్యపి ||

82 ||

అతః పరం సర్వభావైర్హిత్యా గర్వం తు దేహజం |

మామేవ శరణం యాత సచ్చిదానందరూపిణీం ||

83 ||

వ్యాస ఉవాచ |

ఇత్యుక్త్యా చ మహాదేవీ మూలప్రకృతిరీశ్వరీ |

అంతర్దానం గతా సద్యో భక్త్యా దేవైరభిష్టుతా || 84

||

తతః సర్వే స్వగర్వం తు విహాయ పదపంకజం |

సంయగారాధయామాసుర్భగవత్యాః పరాత్పరం ||

85 ||

త్రిసంధ్యం సర్వదా సర్వే గాయత్రీజపతత్పరాః |

యజ్ఞభాగాదిభిః సర్వే దేవీం నిత్యం సిషేవిరే || 86

||

ఏవం సత్యయుగే సర్వే గాయత్రీజపతత్పరాః |

తారహ్యల్లేఖయోశ్చాపి జపే నిష్ణాతమానసాః || 87

||

న విష్ణూపాసనా నిత్యా వేదే నోక్తా తు కుత్రచిత్ |

న విష్ణుదీక్షా నిత్యాస్తి శివస్యాపి తద్దైవ చ || 88 ||

గాయత్రుపాసనా నిత్యా సర్వవేదైః సమీరితా |

యయా వినా త్వధఃపాతో బ్రాహ్మణస్యాస్తి సర్వథా

|| 89 ||

తావతా కృతకృత్యత్వం నాన్యాపేక్షా ద్విజస్య హి |

గాయత్రీమాత్రనిష్ఠాతో ద్విజో మోక్షమవాప్నుయాత్

|| 90 ||

కుర్యాదన్యన్న వా కుర్యాదితి ప్రాహ మనుః స్వయం

|

విహాయ తాం తు గాయత్రీం విష్ణూపాస్తిపరాయణాః

|| 91 ||

శివోపాస్తిరతో విప్రో నరకం యాతి సర్వథా |

తస్మాదాద్యయుగే రాజన్ గాయత్రీజపతత్పరాః |

దేవీపదాంబుజరతా ఆసన్ సర్వే ద్విజోత్తమాః || 92

||

ఇతి శ్రీమద్దేవీభాగవతే మహాపురాణే ద్వాదశస్కంధే

పరాశక్తేరావిర్భావవర్ణనం నామ అష్టమోఽధ్యాయః

||